

Eija Honkanen

Tervetuloa kehittämisen ja kehittymisen äärelle. Meidän podcastin aiheena on kehittäminen Haaga-Helian erityisopettajan koulutuksessa, joka on myös tietysti ammatillisena erityisopettajana kehittymistä niille, jotka opiskelee siellä. Mun nimeni on Eija Honkanen ja mä toimin erityisopettajien kouluttajana Haaga-Heliassa. Haaga- Helian kouluttajat on mukana erilaisissa kehittämis- ja tutkimushankkeissa ja näihin opas osallistuu aktiivisesti myös meidän opiskelijoita ja tota me ollaankin keskustelemassa yksi mun kollegojen kanssa meidän kokemuksista. Erityisopettajaopiskelijoiden kanssa tehdyistä hankkeista ja mun kanssani keskustelemassa on täällä kollegat. Olkaa hyvä.

Sini Bask

Joo hei olen Sini Bask myöskin erityisopettajan kouluttajana Haaga- Heliassa.

Leena Nuutila

Ja tänne trioon kuuluu myös Leena Nuutila Kyllä ja samalla tavalla erityisopettajan kouluttajina toimin kyllä vain. On kiva lähteä. Yksi yksi keskustelemaan näistä tärkeistä kehittämis ja tutkimushankkeiden liittyvistä teemoista ja ja ne mahdollisuudet ja teemat, joita opiskelijamme saavat niin on on todellakin merkittäviä ja ajankohtaisia kehittämisen kohteita eri oppilaitoksissa missä he työskentelee. Ehkä tässä yhteydessä mä haluankin nostaa esille, että joidenkin opiskelijoidemme kehittämistöiden aiheet esimerkiksi ovat liittyneet tavalla tai toisella pedagogiseen kehittämiseen tai tai sitten vaikka pedagogisten tiimien moniammatilliseen yhteistyöhön ja monialaiseen tukeen. Nämäkin ovat hyvin ajankohtaisia teemoja, joissa ajatellaan oppilaitosten arkea. Arjen työstä ja pedagogisesta toiminnasta lähtevä kehittäminen onkin arvokas perusta. Meidän t et KI hankkeissamme. Sillä kun opiskelijoidemme tiimit ja työyhteisöt kehittävät yksi. Se luo usein kyllä hyvän koko yhteisölle yhteisölle mahdollistuvan onnistumisen kokemuksen. Kun työyhteisössä jaetaan tällä tavalla osaamista ja voidaan hyvin. Koko organisaatio toimii usein sillä juuri parhaalla mahdollisella tavalla.

Sini Bask

Tähän tällaisen työyhteisössä yhteiseen kehittämiseen liittyy myös semmoinen tausta-ajatus oppivasta organisaatiosta tai jatkuvan oppimisen mahdollistamisesta. Tämmöisessä koulutusorganisaatiossa eli käytännössä siellä sitten kaikki toimijat tehdessään yksi tätä kehittämistä niin oppivat toinen toisiltaan ja samalla tavalla ne erityisopettajankouluttajat. Kun me ohjataan meidän opiskelijoiden työskentelyä meidän hankkeissa ja kehittämistöiden parissa, niin opimme heiltä jatkuvasti uutta. Ja sitten samalla tavalla meidän opiskelijat, kun he sitten tekevät omaa työtään työpaikoillaan tai. Tekemään opintojaan työpaikoilla, niin myös sitten voivat tehdä omaan työhönsä liittyvää tutkimus ja kehittämistoimintaa ja toisaalta myös sitten oppia siellä työpaikoilla.

Leena Nuutila

Juuri näin. Sini osui aivan naulan kantaan ja sitähan se on, että työpaikalla tapahtuva oppiminen vahvistaa juuri sitä ammatillista kasvua ja kehittymistä opettaa erityistä tukea tarvitsevalle opiskelijalle. Kehittyvää ammattitaidon lisäksi paljon paljon muutakin hyödyllistä osaamista. Esimerkiksi työelämän pelisääntöjä sekä monien monia elämässä tarvittavia taitoja. Ja kuten me kaikki tiedämme, näin syntyy monenlaista osaamista ja ehkä parhaimmillaan opiskelijan ja työyhteisön taidot näin pääsevät kehittymään.

Erityisopettajaopiskelijoiden mielestä kehittäminen ja osaamisen jakaminen tukee juuri arjen työtehtäviä ja oman työn kehittämistä, kun heidän kanssaan olen näistä asioista keskustellut. Erityisopettajaopiskelijat kokevatkin aika usein, että on tärkeää myöskin se, että tiedottaminen hyvistä käytännöistä kulkisi mahdollisimman tehokkaasti koko oppilaitosorganisaatiossa. Näin onkin helppo olla heidän kanssaan yksi mieltä siitä, että miten huomattava merkitys oppilaitoksen toimintakulttuurilla ja sillä arjella on ja millaista puhetta koulun arjessa kuulee ja ja näillä tekijöillä on vaikutusta myös opetushenkilöstön ja opiskelijoiden hyvinvoinnin kokemukseen.

Sini Bask

Totta puhut Leena tää hyvinvointi myöskin kytkeytyy tähän tämmöiseen tutkimus ja kehittämistoimintaan. Toisaalta sillä tavoin, että aika harva erityisopettaja voi työskennellä siellä omassa arjessaan tekemättä tutkimus ja kehittämishankkeita myös sitten osana omaa työtään ja näin ollen. Se tota mitä me tehdään erityisopettajan koulutuksessa heidän kanssaan, yhdistäen heidän oppimistaan ja osaamisen kehittymistä. Tähän meidän hanketoimintaan, niin on osa sitä erityisopettajaksi kouluttautumista hankeosaamisen kehittämistä. Ja tietysti sitten suuri osa tästä kehittämistoiminnasta tehdään ammatillisessa koulutuksessa tyypillisesti ulkoisesti rahoitetuissa hankkeissa, joihin sitten liittyy ihan omanlaistaan osaamista, jota sitten voi näissä meidän yhteisissä hankkeissa harjoitella opintojen aikana. Meillä on meneillään tällä hetkellä useita kansainvälisiä hankkeita liittyen esimerkiksi inklusioon, globaalikasvatukseen ja maailmankansalaisuuteen ja näistä itse oon saanut olla mukana esimerkiksi BeGlobal-hankkeessa, jossa te. Latinalaisamerikkalaisten kumppanien ja meidän Ulysseys-kumppanien kanssa sitten yhteistyössä pelillistäviä tota kokonaisuuksia, jossa sitten on yksi keskeisenä arvona tää inklusio ja inklusio tietysti on myös aika pitkälti kaikessa hanketoiminnassa semmoinen lähtökohta, jonka varmistaminen on osa hyvän hyvän hankkeen toteuttamista ja myös hankehakemuksen kirjoittamista. Mutta toki meidän erityisen tuen ja meidän erityisopettajan koulutuksen hankkeessa. Niin tää niinku on myös usein sen hankkeen keskeisenä sisältönä inklusiivisuus erilaisissa yhteisöissä, koulutuksissa ja yhteiskunnissa.

Eija Honkanen

Joo ja täähän niinku perustuu hyvin niinku just siihen kun meillä on inklusiivinen ammatillinen koulutus ja tota sitten kun me hankkeessa luodaan rakennetaan aina niinku meidän erityisopettajaopiskelijoiden kanssa. Yksi jotakin niinku sen uuden teeman tai aiheen

mukaisesti, niin he pystyy paljon tekemään ja vaikuttamaan, koska he toimii jo siellä ammatillisessa oppilaitoksessa. Tai. Ja tää meidän opettajaopiskelijoiden erityisopettajaopiskelijoiden niinku osallisuus vahvistuu ihan uudella tavalla kun he saa kokemuksen siitä yksi tekemisestä tavoitteellisesti. Ainahan hankkeessa on tavoitteet ja sitten toimimisesta siellä ja sitten niihin liittyy aina semmoisia hyviä asiantuntijakeskusteluita ja sitten niinku vertaisten jakamista. Elikkä siellä on useampi erityisopettajaopiskelija niinku yksi keskustelemassa niin. Tulee sitten se kokemuksellinen niinku näkökulma siihen ja ne vahvistaa sitä osaamista aivan ihan erityisellä tavalla ja tän kokemuksen ja osaamisen kehittämisen yhteydessä, niin siinä aina niinku kruunaa ne tulokset, jotka sinänsä on jo arvokkaat ja niitä voi soveltaa joustavasti eri toimintaympäristöjen käyttöön. Ja täähän on sitä ammattikorkeakoulussa tapahtuvaa soveltavaa tutkimusta parhaimmillaan elikkä ei tuoteta vain tutkimustuloksia, vaan ne tutkimustulokset kytetään käytäntöön. Yksi esimerkki mulle tulee mieleen, että meillä on tota tekoälyn käytön soveltamisesta ollut tällainen iso hanke i driver hanke. Jossa niinku opetuksen käyttöön on tutkittu ja sitten kaupalliseen käyttöön tätä. Tekoälyn käyttöä ja tota meidän erityisopettajaopiskelijat lähti nimenomaan kokeilemaan tätä tekoälyn käyttöä opetuksen eriyttämiseen oppimistehtävien laatimiseen. Selkeän oppimateriaalin valmisteluun. Elikkä tällaiset teemat oli mukana. Ja tässä oli mukana niinku eri ammattialojen erityisopettajia. Elikkä ne jotka toimii opettajana siellä eri aloilla, että oli lähihoitajaa ja sitten oli tota sote-alan ja sitten oli tota kuljetuspuolen tota opettajia. Ja tää nää tekoälyn käyttökokemukset ennen tätä kehittämistyötä oli hyvin vähäisiä näillä osallistujilla joillakin oli jopa arkuutta lähteä mukaan, että enhän mä niinku osaa ja mä en tiedä tästä mitään, mutta sitten ne siinä niinku vertaisten tukemana lähti ja tota. Rohkeiden kokeilu ja aktiivisen yhteistyön tuloksena niin syntyiikin tosi kivoja, kivoja niin kun tällaisia kokeiluja että mitä se tekoäly voi olla ja miten sitä voi hyödyntää tällaisen pedagogisena kumppanina ja apurina tota siellä arjessa ja näiden osallistujien tekoäly osaaminen kehittyi huomasti ja lisäksi he pystyi viemään sitä niinku sitä kokeilujen tuomaa osaamista sinne omaan. Organisaatioon elikkä siellä muidenkin opettajien käyttöön. Että miten sitä voi hyödyntää? Ja tässä mun mielestä niinku tää tärkein osio on se, että se yksi tekeminen ja yksi ihmettelminen vie niitä kokeiluja käytäntöön.

Leena Nuutila

Kyllä vain totesi ei ja ihan naulan kantaan. Sitähän se juuri on niitten uusien mahdollisuuksien ja avausten niin kun mahdollistamista myös meidän opiskelijoille ja kun toimitaan erilaisissa toimintaympäristöissä niin se mahdollistaa vaikka mitä. Ja ja tällaiset rohkeat uudistavat kokeilut niin. Niin se tuo aina sitä vahvistusta myös omaan ammatti-identiteettiin ja siihen omaan erityisopettajuuteen.

Eija Honkanen

Ja sitten meillä hei nyt meneillään tällainen Inklui-hanke, joka on inklusiivisen ammatillisen koulutuksen ja erityisen tuen kehittämiseen liittyvä hanke. Se on kansallinen ja siinä on meillä kaikki erityisopettajaopiskelijat mukana. Me tehdään tätä hankekumppanina uudenmaan

alueella keudan kanssa ja on. Tarkoituksena tavoittaa niinku alueellisia koulutuksen järjestäjiä ja yksi tapa on se, että meidän erityisopettajaopiskelijat on otettu tähän mukaan. Me jaetaan siellä konkreettisesti erityisen tuen menetelmiä kehitetään niitä oppimisympäristöjä yleensä toimintamalleja toteuttaa niitä onnistuneesti. Ja nyt kun ammatillisen koulutuksen laki on muutoksessa ja tulee oppimisen tuki ja erityinen tuki siellä esille, niin päästään yksi niinku menemään kohti tätä tavoitetta ja ollaan valmiimpia. Sitten kun laki astuu voimaan ja tää hankehan kehittää myös niinku opetus ja opetushenkilöstön osaamista.

Leena Nuutila

Juuri näin. Ihan mahtava kuulla moninaisia tuloksia jo nyt ja ja moninaista yksin tekemistä. Ja tähän kohtaan ehkä voinkin todeta, että kuinka onnellista onkaan se, että jaetaan osaamista ja ja tehdään se vaikkapa sillä tavoin kerroksittain näkyväksi, että kun erityisopettaja opiskelijat kehittää omaa työtään, niin usein myös opiskelijat, heidän opiskelijat hyötyvät tästä ja oppivat lisää ja samalla myös sitten näiden moniulotteinen vaikutus ja. Vaikuttavuus toisiinsa voi kasvaa. Ja tästä ehkä kivana esimerkkinä on. On myös meidän tällainen hankeketjut kuntoon, joka joka painottuu työelämässä. Oppimiseen ja niihin näköaloihin, joita siellä tällä hetkellä eri tavalla erityistä ja vaativaa erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden työllistyjien näkökulmasta näyttäytyy. Aika paljon myös puhutaan, että Suomi tarvitsee entistä enemmän huippuosaajia ja ehkä mietin monesti sitä, että voisiko tämän puheen sijasta ollakin merkityksellistä ajatella välillä uudellakin tavalla. Tästä hieman tavanomaisuudesta poikkeavasti esimerkiksi just niistä kymmenistä tuhansista ihmisistä, joita tarvitaan tekemään hyvällä ammattitaidolla esimerkiksi asentajan tai hoitajan tai avustajan maalarin koneistajan siistien ja niin edelleen monenlaisia töitä. Ja ihminenhan voi olla huippuosaaja koulutustasosta ja alasta riippumatta siinäkin mitä hän millaista työtä hän tekee ja ehkä sellaisena laajempänä näkökulmana tavallisissa töissä toimivia tavanomaisia osaajia tulisi arvostaakin meidän yhteiskunnassa enemmän ja ennen kaikkea olla läsnä arjessa sanoissa ja teoissa.

Eija Honkanen

Kyllä ja niitä. Jos puhutaan niinku tavanomaisista osaajista ja ammattilaisista, niin tulee mieleen tosi tärkeitä, että esimerkiksi kun sä menet kauppaan ja siellä tuoksuu tuore leipä, niin kyllä mä sille. Leipuri ja arvostan siinä kohtaa, että mä saan sen rapsakkapinta sen tuoreen leivän sieltä. Mukaan tai jos mun pitää vaihtaa renkaat autoon, niin mä löydän sen sen osaajan joka tekee sen käden käänteessä. Eikä mun tarvitse itse niinku ihmetellä ja raapia päätään. Tai saatikka että että viemärit toimii ja vesi tulee ja ja sähkö toimii ja niin edelleen. Tosi tärkeitä niinku ihmisten elämän arjessa ja nehän on niinku teknisen osaamisen lisäksi myöskin niinku palveluammatteja.

Leena Nuutila

Juuri näin on jotenkin tavattoman tärkeää, että me löydetään arjesta niitä. Niitä komponentteja ja niitä keskeisiä semmoisia elämyksiä, jotka tuo lähelle monenlaista

ammattillista osaamista, kuten Eija totesit. No kuitenkin kaiken tämän työn murroksen keskellä, niin monen alan osaajia tarvitaan yhä. Senhän me kaikki tiedämme. Ja nyt meillä suomessa on monin paikoin haasteena työvoiman saatavuusaloilla, joihin parhaimmillaan parhaimman pätevyyden ja osaamisen tuottaa juuri se. Ammatillinen peruskoulutus. Ja meidän opiskelijoidemme että TKI toimintaa mukaan tuleminen mahdollistaa juuri tällaisen arvokkaan käytännön työstä lähtevän kehittämisen. Erityistä tai vaativaa erityistä tukea tarvitsevien heikommassa työmarkkina-asemassa olevien opintonsa päättävien henkilöiden nivelvaiheen siirtymässä sekä itse sitten siinä työllistymiseen liittyvissä kysymyksissä tarvitaan aika paljonkin parannuksia. Oppilaitosten opetus ja ohjaushenkilöstön työhönvalmentajien ja uraohjaajien valmiuksia on vahvistettava, jotta sitten siellä pystyttäisiin tukemaan ja ohjaamaan valmistuvia opiskelijoita siirtymään sinne työelämään. Ja sitten vielä pitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamisessa tarvitaan laajaa yhteistyötä ja monenlaisia muutoksia työelämäyhteistyöhön sekä työhönvalmennukseen. Työnantajat ja työyhteisöt ovatkin myös aivan avainasemassa työntekijän perehdyttämisessä ja työtehtävien onnistumisessa. Sieltä tulee juuri se oma panos yhteistyöhön ja mitä suurempi ja vahvempi se ympärillä oleva tukiverkosto on, sitä paremmat mahdollisuudet on onnistua. Ja näin työstä tulisi saada onnistumisen iloa ja arvostusta ja sehän on todella tärkeä saada kuulua sosiaaliseen porukkaan ryhmä. Ja tämä tällainenhan ilman muuta kohottaa itsetuntoa ja kasvattaa jokaisen itseluottamusta.

Sini Bask

Näin näin se on ja sitten nää nämä, Leena, asiat jotka tässä mainitsit työvoimapulasta ja näistä meidän suomen kansallisista haasteista, niin toki heijastuu ihan tuonne Euroopan unionin tasolle, että siellä taas on meneillään kehittämishankkeita, joissa sitten unionin tasoisesti Euroopan laajuisesti mietitään, että miten kaikkien osaajien kaikki kyvyt saadaan käyttöön ja m. Saadaan pysymään mukana ja kaikki saadaan mukaan. Huomioiden myös meidän erityisen tuen ja vaativan erityisen tuen tarvitsijat ja tietysti tää niinku jo puhtaasti se kokemus osallisuudesta on oleellinen osa oppimisen mahdollistumista ja hyvää ihmisyyttä. Ja tää sitten taas meidän ehkä erityisopettajien kouluttajien näkökulmasta on pitkälti ohjausvuorovaikutukseen ja ohjausosaamisen kysymys vai mitä?

Eija Honkanen

Joo, meillähän on tuota toteutettu myöskin tähän liittyen. Tutkimusta tässä AIDriver-hankeessa. Elikkä tota. Ne on erityisopettajaopiskelijoiden vuorovaikutusta ja ohjausosaamista tutkittu. Ja meillähän tietenkin sitten erityisopettajaopiskelija tuli siinä niinku mukana, että he tulivat, tekivät tämmöisen ohjaustallenteen, jossa he ohjasivat erityistä tukea tarvitsevaa opiskelijaa ja tota lähettivät sen meille. Sitten se nauhoite analysoitiin tekoälypohjaisen äänianalyysin avulla ja erityisopettajaopiskelijat kertoi vielä itse kokemuksistaan ja ohjaustilanteestaan ja sitten sai palautetta omasta vuorovaikutus ja ohjausosaamisesta. Ja tää palautekeskustelu, että oli tosi merkittävä ja tärkeää näille meidän erityisopettajaopiskelijoille. Ja tota he kokivat kokonaisuudessaan tämän osallistumisen

myönteisenä, vaikka osa näistä kun he toimii siellä opettajina, niin oli jo hyvinkin kokeneita ohjaus ja vuorovaikutus osaajia ja tota ne palautteet mitä ne erityisopettajaopiskelijat kertoi meille oli sitä, että eihän sitä palautetta omasta ohjauksesta oikein koskaan. A ja sitten toisaalta jotkut meidän erityisopettajaopiskelijoista havaitsi, että ne erilaiset ohjauksen orientaatiot näyttäytyy hieman eri tavoin ohjauksen eri vaiheissa. Mut kaikkein tärkein havainto tässä oli se, että tää myötätuntoinen kohtaaminen ja se, että ne ohjausorientaatiot niinku käytännössä kun sä ohjaamaan opiskelijakeskeisesti, niin ne on niinku kietoutuneena toisiinsa siinä ohjauksessa. Ja kaikki meidän erityisopettajaopiskelijat koki, että he oli saaneet vinkkejä ja vahvistusta siihen omaan vuorovaikutusosaamiseen. Nimenomaan erityistä tukea tarvitseva opiskelijan kanssa ja tää että näkee sen oman tekemisen ja voi tarkastella sitä vähän ulkopuolisen silmin, on sitä tutkivaa oppimista ja oman osaamisen kehittämistä parhaimmillaan.

Sini Bask

Joo tää on oiva esimerkki tää ei ei ja mitä kuvaa tästä meidän meidän tota tekoälyhankkeesta kuin kuinka niinku tällöinen tutkivan oppimisen tai tutkivan asenteen niin kun ilmeneminen on on osa sitä opettajiksi ja erityisopettajaksi kasvua. Tällöinen niin kun tutkimusperustainen oppiminen ammatillisessa erityisopettajan koulutuksessa, niin sisältää kaksi hyvin keskeistä lähtökohtaa. Toisaalta liittyväisyys ja toisaalta opiskelijakeskeisyys ja me me tässä sovelletaan sitten meidän omassa oppimismaailmassa tätä ensimmäistä sillä tavalla tätä liittyväisyyttä, että me otetaan TKIO toimintaan mukaan. Tiivistä aina työelämän edustus ja muut verkostot sekä paikallisesti kansallisesti että kansainvälisesti, mikä sitten sekä tukee opiskelijoiden ja opettajankouluttajien osaamisen kehittymistä, että sitten myös ylläpitää sitä vastaamaan nykyisen työelämän todellisuutta ja ammatillisen erityisopettajan laajaa ja hyvin moninaista työnkuvaa ja ja se on mahdollista oikeastaan ainoastaan näin, että meillä on jatkuvasti tää tutkiva asenne ja toisaalta meneillään nä. Kun se kehittämishankkeita, jotka mahdollistaa meille vähän lisää aikaa ja tilaa niiden asioiden tutkiskeluun. Yksi kaikessa ra. Ja sitten tää toinen keskeinen tutkimusperustaisen oppimisen peruspilari. Opiskelijakeskeisyys on tietysti meillä hyvin pitkälti lähtökohta kaikessa mitä me toteutetaan. Täällä tehdään jokaiselle opiskelijalle omat suunnitelmat ja siihen kytketään näitä kehittämisen asioita niin pitkälti kuin se mahdollista on. Ja tietysti me sitten pyritään myös välittämään tämä niinku tän tyyppinen asenne niin, että meidän meidän opiskelijat sitten opettajina erityisopettajina toimiessaan pystyisivät omien opiskelijoiden kanssa toimimaan samankaltaisella tavalla. Kun kun meidän opiskelija osallistuu tähän TKI-toimintaan oppiakseen ja kehittääkseen omaa osaamistaan, niin hän ottaa siinä aktiivisen uteliaan autonomisen omaa oppimistaan ohjaavan ja osaamista osaamisensa karttumisesta vastuunottavaan. Niin kun rooliin, jossa oman oman oppimisen ja osaamisen kehittäminen suhteessa tulevaisuuteen. Ja niihin oppijoihin, joista meidän opiskelijat itse tulee sitten olemaan vastuussa niin on keskiössä ja tietysti sitten näinä päivinä kestävän kehityksen näkökulmasta ja tavallaan maailman välttämättömyyksien näkökulmasta myös sitten tää koko globaali yhteisö, mihin me kaikki kansalaisina kuulutaan, niin nousee siinä myös

sellaiseksi niin kun osaksi sitä roolia. Ja tutkivaa kyselevää asennetta. Ja se on tietysti meille kaikille maailman kansalaisille ihan elintärkeää, että me myös pystytään tän tyyppisessä roolissa maailmaa yksi tutkimaan kiehtovinta tietysti tässä on semmoinen niin kun jatkuva kestävä uteliaisuus, jota se tutkiva oppiminen ylläpitää sitten osana sitä elämänmittaista elinikäisen oppimisen matkaa. Mutta arjessahan se, Leena, kaikki tämä tapahtuu, eikö totta? Loppujen lopuksi.

Leena Nuutila

Niin se kyllä on, mutta että aina on hienoa kyllä näin, kun kuulee kollegoiden puhuvan juuri tästä innostavasta kehittävästä oppimisesta, niin sehän on aivan mahtava mahdollisuus ja ja aivan käsin kosketeltavaa meidän opiskelijoiden kanssa. Yksi päästä tällaista niinku kokemus. Mutta ehkä niin kun me kaikki tiedetään, niin tällainen arjessa vaanima vaanima urautuminen tai rutinoituminen. Miksikä sitä nyt halutaankin sitten kutsua, niin ei ne aina välttämättä tue sitä meidän uutta innovatiivista ajattelua tapaa ajattelutapaamme tai tai tekemistämme. Mut sitten kun me päästään toimimaan toisin kuin kun me ollaan aina totuttu, niin sehän herättelee meitä oppimaan niinku ihan uudella tavalla asioita ja ja uudistaa sitä omaa tekemistä. Ja niinhän se on, että yhteys itseän ja toisiin tarvitsee toisinaan sellaista herättelyä ja ja uusia lähestymistapoja ja ja sitten mikä myös tärkeää, niin usein myös sitä aikaa pysähtyä näiden asioiden äärelle. Valppaudessa ja sellaisessa ihmettelystä ja myöskin keskeneräisyyden kyvyssä sekä luvassa heittäytyä on monien hyvien ideoiden synty. Sitä niin kun tässä kuultiin, niin myös uuden luomisen mahdollisuuksia ja tähän kehittämisen mahdollisuudet opintojen aikana antaa omia työkaluja ja ja juuri niitä mahdollisuuksia katsoakin asioita hieman eri näkökulmista.

Sini Bask

Joo kyllä tää hanketyö on tavallaan meille semmoinen ketterä työväline ja mahdollistaja erityisopettajan koulutuksessa tehdä todella merkittävää työtä meidän opiskelijoiden kanssa. Ja niinku me nähdään tää sellaisena erityisenä mahdollisuutena tukea heidän erityisen tuen osaamisensa kehittymistä. Varmasti suositellaan tällaista TKIO työskentelyn mallia hedelmällisenä sovellettavana tapana ihan ammattikorkeakouluissa tai missä tahansa yleisemminkin.